

چرا بازار سهام جان نمی‌گیرد؟

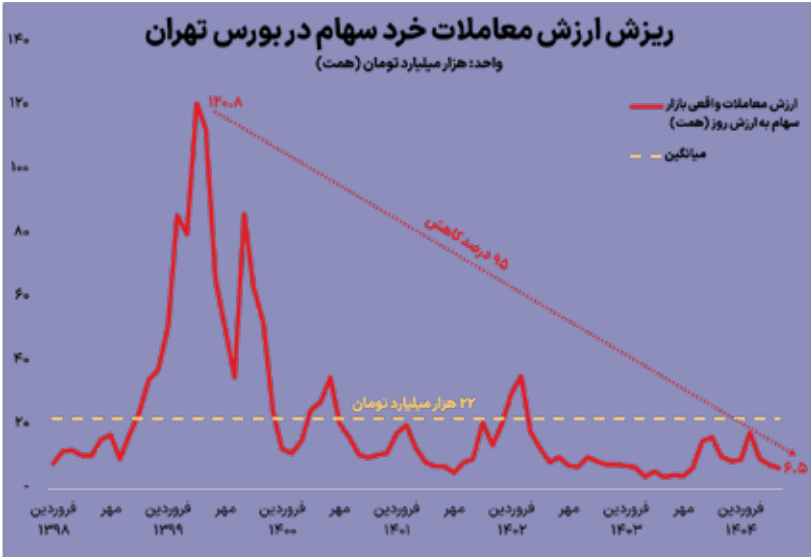
«گرچه شرودینگر» در بورس تهران

گزارش

بهزاد بهمن‌نژاد
معاون سردبیر

اروین شرودینگر، نابغه فیزیک کوانتوم برای توضیح عدم قطعیت، یک آزمایش فرضی طراحی می‌کند که به «گرچه شرودینگر» مشهور است. در این آزمایش فرضی، یک گربه درون جعبه‌ای بسته قرار می‌گیرد که شامل یک منبع رادیواکتیو، یک شمارنده، یک بطری سم و یک چکش است. اگر شمارنده، تشعشع رادیواکتیو را شناسایی کند، چکش به بطری سم ضربه می‌زند و گربه می‌میرد. اما اگر تشعشع شناسایی نشود، گربه زنده می‌ماند.

طبق تئوری مکانیک کوانتومی، تا زمان بسته ماندن در جعبه، گربه هم‌زمان در دو حالت قرار دارد؛ هم می‌تواند زنده باشد و هم مرده! فقط وقتی این عدم قطعیت به واقعیت تبدیل می‌شود که در جعبه باز شود. گویا بورس تهران نیز مشابه گربه شرودینگر از نگاه فعالان بازار دو حالت دارد: گروهی که ترس تکرار صف‌های فروش بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومانی ماه گذشته را در سر دارند و گروهی مشابه ماچی ووبیتال، مدیر سرمایه‌گذاری بین‌المللی فکر می‌کنند که به بلومبرگ گفته بود «بورس تهران می‌تواند فرصت خریدی استثنایی مثل بیت‌کوین سال ۲۰۱۰ باشد». طبق بررسی روزنامه ایران ارزش معاملات خرد سهام در بورس تهران در پنج سال قبل، حدود ۹۵ درصد کاهش یافته است و به نظری‌مرسد ریشه اصلی کم‌رمقی

بازار سهام در این روزها به همین حالت دوگانه سخت بازمی‌گردد. در این مدت از نقطه اوج خود حدود ۴۰ درصد بالاتر رفته، اما در مقایسه با رقبایی مثل دلار که ۳۰۰ درصد رشد داشته شکست خورده است. به اصطلاح بازاری‌ها، بازده دلاری بورس در این مدت منفی ۶۵ درصد بوده و به همین دلیل احساس بی‌جانی در بازار سهام شکل گرفته است. هرچند ممکن است برخی کم‌واکنشی بازار سهام را به انتظار برای گزارش‌های تیر و فصل مجامع نسبت دهند، اما به نظر می‌رسد مسأله جای دیگری است و باید مورد به مورد متهمان کم‌جانی بورس را ارزیابی کرد. ۱-بی‌اعتنایی پس از حساب: شرایط خاص بورس در سال ۹۹ و بی‌اعتمادی شدیدی که پس از آن میان آحاد عمومی جامعه شکل گرفت هنوز گریبان‌گیر بازار سهام است. این مسأله تا تغییراتی اساسی در رویکرد نهادهای سیاست‌گذاری درباره شفافیت

بورس تهران نیز مشابه گربه شرودینگر از نگاه فعالان بازار دو حالت دارد: گروهی که ترس تکرار صف‌های فروش بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومانی ماه گذشته را در سر دارند و گروهی مشابه ماچی ووبیتال، مدیر سرمایه‌گذاری بین‌المللی فکر می‌کنند که به بلومبرگ گفته بود «بورس تهران می‌تواند فرصت خریدی استثنایی مثل بیت‌کوین سال ۲۰۱۰ باشد»

سال‌های ابتدایی دهه ۱۴۰۰ به کرات شاهد آن بودیم. به طوری که احساس می‌شد سیاست‌گذار برای جبران کسری بودجه، هر کجا که سودی در دل شرکت‌های بورسی می‌دید با وضع مقرراتی تازه برای برداشت آنها خواب می‌دید. مدیریت انتظارات و توجه به پیش‌بینی‌پذیری از وعده‌هایی است که وزیر جدید اقتصاد در برنامه خود به عنوان یک اصل بر آنها تأکید کرده است. باید دید در عمل چه خواهد شد و آیا این شیخ از سر سرمایه‌گذاران برداشته می‌شود یا خیر.

۴-ریسک‌های غیراقتصادی: مسأله اصلی اما به ریسک‌های خارج از بازار سرمایه و اقتصاد برمی‌گردد؛ جایی که شاید بیشترین شباهت را به آزمایش گربه شرودینگر دارد. برخی احساس می‌کنند اگر روابط بین‌المللی به سمت مصالحه پیش نرود احتمال تکرار تقابل‌های سخت وجود دارد و در مقابل اگر فضا به سمت توافق حرکت کند، شرایطی به مراتب جذاب‌تر برای اقتصاد و فضای سرمایه‌گذاری کشور فراهم خواهد شد. مشابه این مسأله را از سال ۹۴ و پس از امضای پرجام‌شاهد بودیم که نسبت قیمت به درآمد (P/E) بورس به طور متوسط دو واحد بالاتر از میانگین سال قبل بود که بیشترین مقادیر خود در بورس تهران حدود ۵ واحد است که یکی از کمترین مقادیر خود در محض دریافت اولین سیگنال‌های منفی در این خصوص، رویکردها بویژه در شرایط ثبات در دولت جدید نشانه‌های خوشبینی بیشتری دارد و امیدواریم وزارتخانه مدنی‌زاده بتواند ریل اقتصادی را به سمت رانت‌زدایی بیشتر تغییر دهد.

۵-رقبای قدرتمند جهانی: قصه مثبت بازدهی‌های خیره‌کننده بازارهایی مثل طلا و رمزارزها در جهان نیز که طرفداران خود را در

کشورمان پیدا کرده براین کم‌جانی بورس بی‌تأثیر نبوده است. هرچند بازار طلا برای صعودهای بیشتر نیاز به محرک‌های جدی‌تری دارد، اما بازار رمزارزها بر اساس سیاست‌های تیم مستقر در کاخ سفید همچنان پتانسیل‌هایی برای رونق دارد و البته با ریسک بسیار بالا. در این حوزه بازار سرمایه باید بتواند مشابه بورس‌های بین‌المللی با بهره‌مندی از قواعدی شفاف، دسترسی به این بازارها را نیز تا حد امکان زیر چتر خود بیاورد و این تهدید را به فرصت تبدیل کند.

دورانی برای حرفه‌ای‌ها یا قماربازی؟

عدم قطعیت‌های فعلی در اقتصاد ایران به سرعت از بین نمی‌روند، بنابراین، بازار سهام پس از فروکش هیجانات اخیر در افق کوتاه‌مدت برای فعالیت حرفه‌ای‌ها می‌تواند فرصت‌هایی داشته باشد. افرادی که با مشاهده گزینه‌های جذاب و بررسی عملکرد شرکت‌ها می‌توانند سودهای معقولی را در دل این بازار پیدا کنند. اما ورود چشم‌پسته و ناآگاهانه می‌تواند بیشتر به قمار شبیه باشد تا سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر.

فرصتی در دل روزهای سخت

افق بلندمدت در بازار سهام اما قصه دیگری است. «ارزان بخرو خوش قیمت بفروش». سرمایه‌گذار هوشمند یک فرد واقع‌بین است که به خوش‌خیال‌ها می‌فروشد و از بدبین‌ها می‌خرد». این اصل ساده‌ای است که پدر سرمایه‌گذاری مدرن یعنی بنیامین گراهام می‌گوید. او که با تدریس خود اسطوره‌هایی چون وارن بافت را تربیت کرده، این آموزه‌ها را برای همه بازارها مشترک می‌داند. بنابراین، اگر در فضای فعلی به اندازه کافی ریسک‌پذیری و البته افق سرمایه‌گذاری بلندمدت وجود داشته باشد شاید برای برخی ورود به بازار سهام، کمین برای کسب بازدهی‌هایی بزرگ تلقی شود.

خبر

سیگنال هماهنگی بازار پول و سرمایه از زبان سکندار بورس

حجت‌الله صیدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در گفت‌وگوی اخیر خود با خانه ملت از رفع نیاز بورس برای تزریق پول از سمت بانک مرکزی خبر داد و تأکید کرد: «همان ۳۳ هزار میلیارد تومانی که به بازار تزریق شده کفایت می‌کند، اما بانک مرکزی همواره برای حمایت از بورس پای کار است».

حجت‌الله صیدی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه تزریق منابع اعتباری از سوی بانک مرکزی به بورس چه تأثیری بر بهبود این بازار داشته است، گفت: «بازار سرمایه و اوراق بهادار همیشه حساسیت خود را دارد و شرایط پساجنگ با قبل از جنگ تحمیلی نیز متفاوت بوده، بالاخره قبل از جنگ متغیرهای اثرگذار بر بورس متغیرهای قوی نبودند و طبیعی است که نگرانی‌هایی در خصوص بورس شکل می‌گرفت؛ بنابراین لازم بوده که مثل دیگر کشورهای دنیا که بورس را حمایت می‌کنند ما نیز این کار را انجام دهیم و مجموعه نظام نیز وارد شدند و کمک‌های خود را از بورس انجام دادند.»

وی افزود: «بازار سهام عصاره بازارهای دیگر است و اگر بورس دچار مشکل اساسی شود؛ قطعاً مابقی بازارها نیز متأثر می‌شوند و در سراسر دنیا هم همین بوده است، کما اینکه در سال ۲۰۰۷ بازار سرمایه آمریکا دچار بحران شده بود و همین موضوع باعث شد تا دولت ایالات متحده ۷۰۰ میلیارد دلار به بازار سرمایه تزریق کند و در حقیقت با این اقدام می‌خواست بازار سرمایه خود را متعادل کند تا بقیه بازارها سقوط نکنند.»

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار کرد: «بنابراین حکمیت و دولت وقتی مشاهده کردند بورس از تعادل خارج شده است در اسرع وقت وارد شدند و حمایت‌های خود را از بورس انجام دادند و بانک مرکزی به بانک‌ها دستور داد که حمایت‌ها از بورس صورت بگیرد و بانک‌ها نیز از محل اعتبار خودشان کمک کردند و خلق نقدینگی نیز ایجاد نکردند؛ لذا سهام از سهامداران حقیقی مضطرب خریداری شد. بورس نیز هوشمند است و وقتی متوجه شد حمایت‌ها از بازار شروع شد؛ روز به روز صف فروش سهام کاهش پیدا کرد و از ابتدای هفته گذشته نیز بازار متعادل شده و فکر می‌کنم در هفته‌های آینده هم در بازار فضای متعادل‌تری را شاهد باشیم.» وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه مقرر شده بود بانک مرکزی ۶۰ همت به بورس تزریق کند، اما اکنون ۳۳ همت به بازار تزریق کرده است، تأکید کرد: در حال حاضر دیگر نیازی به حمایت‌های بانک مرکزی از بورس وجود ندارد و همان ۳۳ همت که به بازار تزریق شده کفایت می‌کند، ولی بانک مرکزی برای حمایت از بورس پای کار است.

صیدی افزود: «برداشتن من این بوده که اگر خدایی ناکرده اتفاقی در بورس بیفتد، بانک مرکزی حمایت‌های لازم را انجام می‌دهد و این موضوع نیز باید بیان شود که بازار پول و سرمایه در کنار همدیگر هستند؛ یعنی اگر بازار سرمایه دچار مشکل شود بازار پول نمی‌تواند موفق عمل کند؛ بنابراین ما باید همدیگر را حمایت کنیم همان‌طور که ما از طریق انتشار اوراق در بازار سرمایه کمک می‌کنیم تا بخشی از بودجه تأمین شود و فشار به نقدینگی وارد نشود و از آن طرف بانک مرکزی حمایت می‌کند تا بازار متعادل شود.»

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای خرید ۳۰۰,۰۰۰ تخته کیسه نفتالین

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ اصفهان (سهامی عام) در نظر دارد تعداد «۳۰۰,۰۰۰ تخته کیسه نفتالین» را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد ضمیمه، از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. علاقه‌مندان می‌توانند جهت دریافت و تکمیل اسناد مناقصه حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۲ به آدرس اینترنتی www.ctr-co.com قسمت چند رسانه (اطلاعیه‌ها) یا آدرس: اصفهان، سه راه سیمین - ابتدای خیابان سهروردی - نبش خیابان فرهنگ - پلاک ۱ (دفتر تدارکات) مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۳۷۷۵۴۱۲۰ و ۰۳۱۳۷۷۵۳۲۱۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای خرید ۸۰۰۰ لیتر فوم آتش‌نشانی FFFP

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ اصفهان (سهامی عام) در نظر دارد مقدار «۸۰۰۰ لیتر فوم آتش‌نشانی FFFP» را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد ضمیمه، از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. علاقه‌مندان می‌توانند جهت دریافت و تکمیل اسناد مناقصه حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۲ به آدرس اینترنتی www.ctr-co.com قسمت چند رسانه (اطلاعیه‌ها) یا آدرس اصفهان، سه راه سیمین، ابتدای خیابان سهروردی، نبش خیابان فرهنگ، پلاک یک (دفتر تدارکات) مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۳۷۷۵۴۱۲۰ و ۰۳۱۳۷۷۵۳۲۱۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای خرید ۱۰۰,۰۰۰ تن قطران ذغالسنگ وارداتی

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ اصفهان (سهامی عام) در نظر دارد مقدار «۱۰۰,۰۰۰ تن قطران ذغالسنگ وارداتی» را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد ضمیمه، از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. علاقه‌مندان می‌توانند جهت دریافت و تکمیل اسناد مناقصه حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۸ به آدرس اینترنتی www.ctr-co.com قسمت چند رسانه (اطلاعیه‌ها) یا آدرس اصفهان، سه راه سیمین، ابتدای خیابان سهروردی، نبش خیابان فرهنگ، پلاک یک (دفتر تدارکات) مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۳۷۷۵۴۱۲۰ و ۰۳۱۳۷۷۵۳۲۱۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای خرید ۲۰ دستگاه الکتروموتور جنرال

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ اصفهان (سهامی عام) در نظر دارد تعداد «۲۰ دستگاه الکتروموتور جنرال» را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد ضمیمه، از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت می‌گردد از تاریخ انتشار این آگهی تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۸ جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس اینترنتی www.ctr-co.com قسمت چند رسانه (اطلاعیه‌ها) یا آدرس اصفهان، سه راه سیمین، ابتدای خیابان سهروردی، نبش خیابان فرهنگ، پلاک یک (دفتر تدارکات) مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۰۳۱۳۷۷۵۴۱۲۰ و ۰۳۱۳۷۷۵۳۲۱۵ تماس حاصل فرمایید.

شرکت پالایش قطران ذغالسنگ (سهامی عام)